

Beslutningsforslag nr. B 11

Folketinget 2018-19

OMTRYK
Ændret ordfører

Fremsat den 4. oktober 2018 af Carolina Magdelene Maier (ALT), Rasmus Vestergaard Madsen (EL),
Jakob Sølvhøj (EL) og Uffe Elbæk (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at give forældre beslutningskompetence til at udsætte et barns skolestart

Folketinget pålægger regeringen inden skoleåret 2019-20 at fremsætte lovforslag, der gør det muligt for forældre efter samråd med dagtilbud og skole at beslutte, at et barn skal

vente med at starte i skole til det år, barnet fylder 7 år, hvis forældre, dagtilbud og skole vurderer det hensigtsmæssigt.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 67, folketingsåret 2017-18. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2017-18, sektion A, B 67 som fremsat, og sektion F, møde 78 kl. 14.20.

Enhedslisten og Alternativet ønsker med dette beslutningsforslag at give forældre, efter samråd med dagtilbud og skole, ret til at beslutte, at et barns skolestart skal udsættes til det år, hvor barnet fylder 7 år. EL og ALT mener, at det er forældre, dagtilbud og skole, der i samarbejde bedst kan vurdere, om et barn skal starte i børnehaveklasse det år, barnet fylder 6 år, eller om det vil være hensigtsmæssigt, at barnet venter til året efter.

Med en ændring af folkeskoleloven i 2008 (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, side 3170) blev børnehaveklassen gjort obligatorisk, og det blev bestemt ved lov, at alle børn skulle starte i skole det år, de fylder 6 år. Dermed mistede forældre beslutningskompetencen til at udsætte deres barns skolestart til det år, barnet fylder 7 år, og beslutningskompetencen overgik i stedet til kommunerne.

De senere års erfaringer viser, at kommunerne forvalter denne beslutningskompetence meget forskelligt, men der tegner sig et generelt billede af, at færre børn får mulighed for at udsætte deres skolestart. I skoleåret 2004-05 fik 21 pct. af skolebørnene udsat deres skolestart, mens antallet i 2016 var reduceret til 6,1 pct. (»Flere børn starter i skole uden at være klar«, Jyllands-Posten, den 3. december 2017).

Mens der i nogle kommuner lader til at være en åbenhed over for forældrenes ønske om at udsætte skolestarten, kræver andre kommuner, at børnene skal være i PPR-systemet (pædagogiskpsykologisk rådgivning) for overhovedet at komme i betragtning til udsat skolestart. Eksempelvis står der på Rudersdal Kommunes hjemmeside følgende: »For at kunne få udsat skolestart skal barnet være kendt hos Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Hvis barnets vanskeligheder er af en sådan art, at skoleudsættelse vil være det bedste for barnet, kan forældre i samarbejde med PPR og daginstitution søge om skoleudsættelse. Ansøgninger kan kun imødekommes, såfremt der ligger en anbefaling fra PPR om skoleudsættelse.« (»Udsættelse af skolestart«, www.rudersdal.dk, den 1. oktober 2018).

Dette gør, at mange forældre opgiver at få tilkendt udsat skolestart, fordi de ikke ønsker, at deres barn skal være en sag hos kommunen, på trods af at både forældre, dagtilbud og skole vurderer, at en udsættelse af barnets skolestart vil være det bedste for barnet.

Forslagsstillerne mener, at det kan føre til en urimelig sygeliggørelse af børn, når en kommune kræver, at et barn skal have særlige vanskeligheder for at få lov at få udsat skolestarten. Det ligger implicit i denne praksis, at der skal være noget »galt« med et barn, hvis det skal have udsat skolestart. Men mange forældre ønsker udsat skolestart, alene fordi de i

samarbejde med dagtilbud og skole vurderer, at deres barn ikke er modent til at starte i skole eller ikke har tilstrækkelig skolelyst, eller at der er andre ikkepatologiske årsager.

EL og ALT ønsker derfor, at loven ændres, så en eventuel beslutning om udsættelse af skolestart skal være en beslutning, der træffes af forældre efter samråd med dagtilbud og skole. Forslagsstillerne har tillid til, at forældre kender deres børn, og til dagtilbuddet og skolens faglighed og ser ingen fordele ved at tvinge børn i skole, før de er klar, eller ulemper, ved at børn får lov at vente 1 år med at komme i skole. Spørgsmålet om at udsætte et barns skolestart skal ikke afgøres af økonomiske hensyn i kommunernes forvaltning langt fra børnenes hverdag.

Et barn, der bliver tvunget i skole, før det er modent til det, risikerer mange nederlag, som kan påvirke barnet gennem hele dets skolegang. Omvendt kan det at vente 1 år med at starte i skole være en stor fordel. Projektet »En god start. Betydningen af alder ved skolestart for barnets udvikling« (SFI, 2015) peger på, at børn, der starter senere i skole, klarer sig signifikant bedre både fagligt og socialt end de børn, der starter tidligt, hvilket også fremhæves i artiklen »Vil du klare dig godt i skolen og til fodbold, så er du forhåbentlig fra januar« (SFI, den 30. oktober 2015).

EL og ALT finder det paradoksalt, at man på den ene side oplever en stigning i antallet af børn, der har svært ved at starte i skole, og at man samtidig i mange kommuner tvinger børn til at starte, før de er klar (»Flere børn starter i skole uden at være klar« Jyllands-Posten, den 3. december 2017).

Tænketanken DEA offentliggjorde i december 2017 undersøgelsen »Klar, parat, skolestart«, som har fokus på sammenhænge mellem dagtilbud og skole. En af hovedkonklusionerne er, at de børn, der vurderes til ikke at være parate til at gå i skole, ofte mangler socioemotionelle kognitive kompetencer som f.eks. evnen til at indgå i fællesskaber både i leg og læring. 26 pct. af indskolingslederne i landets 15 største kommuner vurderede i undersøgelsen fra DEA, at 1 ud af 10 elever ikke var rustede til at starte i skole, da de startede i børnehaveklasse i 2016. 43 pct. af indskolingslederne vurderede, at 1-2 ud af 10 elever ikke var rustede til at starte i skole, da de startede i børnehaveklasse i 2016. I en klasse med 20 elever svarer det til, at 3 elever ud af de 20 ikke var parate, da de i 2016 startede i børnehaveklasse.

Tendensen er, at færre børn er skoleparate, hvilket kunne spores allerede i 2012 i undersøgelsen »Læreplaner i praksis. Daginstitutionernes arbejde med pædagogiske læreplaner« (Danmarks Evalueringsinstitut, 2012). Her vurderede 53 pct. af børnehaveklasselederne, at der i skoleårene 2010 og 2011 var kommet flere børn, der ikke var skoleparate, i forhold til skoleårene 2002-2005. Børnehaveklasselederne vurderede dog i samme undersøgelse, at de skolestartende børn har bedre sproglige kompetencer, men at deres sociale og personlige kompetencer ikke er blevet bedre. EL og ALT mener, at der er stærke indikationer på, at det har store men-

neskelige konsekvenser for både børn, lærere og forældre at tvinge børn i skole, før de er klar, ligesom det også øger andelen af børn, der ikke har de basale kompetencer til at modtage undervisning, og dermed forværrer undervisningen.

I forhold til finansiering af forslaget har undervisningsministeren oplyst, at det ikke er muligt at opgøre omkostningerne, hvis en voksende andel af en årgang får udsat skolestarten, da det involverer en række forskellige faktorer. Dog oplyses følgende: »Det kan ikke afvises, at børn, der får udsat skolestart, så de først begynder i skole i det år, hvor de fylder 7 år, i lavere grad vil have behov for at gå børnehaveklassen om og have et mindre behov for støtte, end hvis de var startet i skole det år, hvor de fyldte 6. Disse to faktorer

kan reducere de samlede kommunale udgifter«, (B 67 – svar på spm. 1, folketingsåret 2017-18). På baggrund af Undervisningsministeriets egne estimater koster de 3 pct. af en årgang, som går 0. klasse om, 135 mio. kr. årligt, (B 67 – svar på spm 1 og 2, folketingsåret 2017-18). Det må antages, at en stor del af denne udgift kan spares, hvis børnene har mulighed for at starte 1 år senere.

Såfremt finanslovsaftalen vedtages, foreslår forslagsstillerne derfor, at forslaget kan finansieres fra konto 35.11.34 Reserve til velfærd, som på finanslovsforslaget for 2019 andrager 750,0 mio. kr.

Skriftlig fremsættelse

Carolina Magdelene Maier (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give forældre beslutningskompetence til at udsætte et barns skolestart.

(Beslutningsforslag nr. B 11)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.